

“Ieder kind een goede start en een eerlijke kans”

Onderwijs kansen beleid 2020 – 2022

Ontwikkelnotitie over de voorschoolse educatie en de reguliere peuteropvang gemeente Midden-Drenthe

Beleidsontwikkeling gelijke onderwijskansen 2020 -2022

Inhoudsopgave:

Inleiding	3
Het wettelijk kader	5
Het inhoudelijk kader	7
Beleidsdoelen	10
Financieel kader	17
Samenvatting	19
Begrippen & Uitleg	20
Bijlage 1	22
Bijlage 2	23
Bijlage 3	24
Bijlage 4	25

Inleiding

Alle kinderen hebben recht op toegang tot het ontwikkelen van kennis en vaardigheden. Het onderwijsKANSENbeleid biedt gelijke kansen voor ieder kind. We moeten er met elkaar vroegtijdig voor zorgen dat kinderen niet buiten de boot vallen. Ieder kind heeft recht op een goede start en een eerlijke kans.

Met een stevig fundament en het verhogen van de taalvaardigheid kunnen alle kinderen in de gemeente Midden-Drenthe profiteren en goed starten aan het basisonderwijs. Zo kan het jonge kind zijn/haar talenten tot bloei laten komen en vaardigheden ontwikkelen die in hun verdere leven onmisbaar zijn om zich goed te kunnen ontplooiën en om stevig in de maatschappij te staan.

Wet OKE

Sinds 1 augustus 2010 is de 'Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie' (Wet OKE) van toepassing. Het doel van de wet is om de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. De wet wijzigt drie wetten: de 'Wet Kinderopvang', de 'Wet op het onderwijstoezicht' en de 'Wet op het primair onderwijs'.

De uitvoering van het VVE beleid van 2015-2018 in de gemeente Midden-Drenthe staat beschreven in de “Nota peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe”. Hierin stond de Harmonisering van de kortdurende opvang voor peuters en het VVE aanbod op alle IKC's in de gemeente Midden-Drenthe centraal.

OnderwijsKANSENbeleid

In de gemeente Midden-Drenthe willen we met het onderwijsKANSENbeleid richten op het voorkomen en verminderen van achterstanden. Het onderwijsKANSENbeleid helpt bij preventie, een vroege signalering en het aanbieden van een kwalitatief goed educatief aanbod, want hoe vroeger je begint, hoe beter dat het is.

Ontwikkelnota

In de loop van de jaren hebben nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden en vanaf 2020 is er nieuwe wetgeving voor het voorschools educatieve aanbod, de zogenaamde voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Dit leidt tot herziening van het aanbod en een zo'n laagdrempelige toegang tot de peuteropvang. Hiervoor willen we samen nieuw beleid ontwikkelen. Met deze ontwikkelnota onderwijskansen beleid met als titel: “Onderwijskansen, ieder kind een goede start en een eerlijke kans!” willen we een start maken om nieuw (meerjaren)beleid te gaan ontwikkelen.

Deze ‘tussen’nota sluit aan op de voorliggende nota “Nota peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe”. In dit beleidsplan staan de beleidsdoelen om te komen tot een kwalitatief goede uitvoering van het wettelijk voorschools aanbod aan (doelgroep)peuters in de kortdurende kinderopvang centraal.

Doorlopende leer- en ontwikkellijn

De gemeente Midden-Drenthe heeft gekozen om voor de uitvoering van het wettelijk verplichte voorschools aanbod dit binnen de IKC's te realiseren. De reden hiervan is dat hier vanuit één visie, één team onder één dak samengewerkt wordt vanuit het belang van het kind. Door pedagogische kennis en de expertise binnen de kinderopvang op sociaal-

emotioneel gebied én de didactische kennis en expertise van het onderwijs bij elkaar te brengen, wordt een doorlopende leerlijn en het welzijn van het jonge kind versterkt. Voor het jonge kind vloeit alles logisch in elkaar over.

Uitgangspunten

De raad heeft eind 2015 uitgangspunten meegegeven. De gewenste richting zijn in dit beleidskader overgenomen en waar nodig aangepast aan de actuele situatie. Tevens worden uitgangspunten meegenomen die door nieuwe ontwikkelingen vanaf 2019 zijn ingezet. De uitgangspunten van ons onderwijskansenbeleid zijn:

- Een vroege (groepsgerichte) signalering.
- In beeld brengen van risico's bij peuters met (een kans op) een taal- en/of ontwikkelachterstand.
- Een laagdrempelige toegang tot regulier peuteropvang en extra aanbod op alle VE locaties, zodat een brede spreiding over de gehele gemeente gewaarborgd is. Met 15 locaties wordt ervoor gezorgd dat de voorschoolse educatie (en het onderwijs) thuisnabij kan worden verzorgd.
- Richting en kaders voor professionals om beleidsdoelen te kunnen uitvoeren.
- Gelijke uitgangspunten voor ouders voor het financieren van opvang.
- Ouders maken volledig gebruik van de voorliggende voorziening (KOT).
- Bij onvoldoende/geen gebruik van de KOT mogen ouders een beroep doen op de gemeentelijke tegemoetkoming voor reguliere peuteropvang.
- De financiële middelen vanuit de gemeente worden doelgericht, effectief en efficiënt ingezet. Dit is ook van toepassing op het extra uren aanbod per augustus 2020.
- De uitvoering van de beleidsdoelen uit de nota vindt plaats binnen de daarvoor beschikbare middelen.

Nieuwe ontwikkelingen

Aan de basis van deze nieuwe nota staan de uitgangspunten van de vorige "Nota peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie" gelijk.

Vanaf 1 augustus 2020 is de gemeente vanuit het Onderwijsachterstandenbeleid verplicht om te voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen voor het aanbod voor doelgroep peuters vanaf 2½ jaar. Dit houdt in dat de voorschoolse educatie in de kortdurende (peuter)opvang wordt uitgebreid van 10 uur per week naar 16 uur per week, oftewel 960 uur aanbod in de leeftijd van 2½ tot 4 jaar.

Vanuit nieuwe wet - en regelgeving wordt van de gemeente verwacht dat er afspraken worden gemaakt over onder andere: de resultaten van de vroegschoolse educatie, inzicht te hebben over het bereik en het non-bereik van doelgroep peuters, de ondersteuning en versterking van professionals en het voldoen aan wettelijke kaders voor handhaving en subsidiëring. Dit leidt ertoe dat bestaande uitgangspunten worden verbreed of daar waar nodig is aangepast.

Resultaten

De nadruk vanuit de vorige beleidsnota lag op het vormen van de IKC's met daar binnenin ruimte en vormgeven voor het voorschools aanbod voor peuters tussen 2 en 4 jaar. De uitvoering ligt bij professionals in de voorscholen. De gemeentelijke regierol is verantwoordelijk voor het VVE beleid.

Tijdens de vorige beleidsperiode zijn extra activiteiten gesubsidieerd die betrekking hadden op het verbeteren van de toeleiding, de scholing voor pedagogisch medewerkers, de inzet van de intern begeleiders vanuit het basisonderwijs in de voorscholen en 2 pilots om het extra aanbod vorm te geven.

Leeswijzer

Deze (ontwikkel)nota is besproken met de kinderopvangvoorziening voor peuters van 2-4 jaar. Daarnaast wordt de totale leerlijn van 0-13 jaar meegenomen. Het heeft als doel om bestaande beleidsdoelen verder te ontwikkelen, te optimaliseren of wijzigingen in de beleidsuitvoering te realiseren, die gericht zijn op het VVE aanbod: een goede signalering en doorverwijzing, een kwalitatief goed aanbod, een doorlopende leerlijn, een gezamenlijk kwaliteits- en subsidiekader, monitoring en resultaatafspraken. Hierin wordt zoveel mogelijk overlap door organisaties op de werkvloer voorkomen en de samenwerking geoptimaliseerd.

In deze notitie staan de hoofd beleidsdoelen omschreven en welke resultaten we op dat gebied willen behalen. Voor het (door)ontwikkelen en de uitvoering van de beleidsdoelen wordt in de samenwerking met de (uitvoerende) organisaties afspraken gemaakt. Ook zullen werkgroepen gevormd gaan worden die mee kunnen denken over de invulling van de beleidsdoelen. Het doel is om voor 2021 te komen tot een definitieve Nota Ontwikkelkansen die tevens een meerjarenbegroting laat zien op basis van een kostprijsonderzoek. Deze bevindingen zullen aan u worden gepresenteerd.

In de eerste twee hoofdstukken wordt het wettelijk en inhoudelijk kader weergegeven. In het derde hoofdstukken worden de beleidsdoelen uiteengezet. Het financieel kader wordt beschreven in het vierde hoofdstuk.

Aan het einde van deze ontwikkelnota wordt kort samengevat welke zaken met externe organisaties worden opgepakt. Verder vindt u in de bijlagen een begrippenlijst.

1 Het wettelijk kader¹

WET OKE – (Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie)

Sinds 1 augustus 2010 is de wet van toepassing. Het doel hiervan is om de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. De belangrijkste onderdelen uit de wet zijn:

- De verplichting voor gemeenten om een hoogwaardig voorschools aanbod te hebben voor alle peuters (tussen 2,5 en 4 jaar) met een risico op onderwijsachterstand.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de voorschoolse educatie.
- De gemeente is verplicht van het voeren van één jaarlijks overleg binnen de gemeente en het maken van afspraken over onderwijsachterstandenbeleid, waaronder voor- en vroegschoolse educatie (het Lokale Educatieve Agenda overleg).
- De gemeente zorgt voor toezicht en handhaving op de kwaliteit voorschoolse educatie, de GGD beoordeelt de basiskwaliteit van de voorzieningen en de Onderwijsinspectie ziet toe op de kwaliteit van het voorschools aanbod.

De verantwoordelijkheden die voortvloeien uit wet- en regelgeving vormen de basis van dit beleidskader.

Voorschoolse educatie

Met de geormerkte Rijksmiddelen in de DU (decentralisatie uitkering) realiseert de gemeente Midden-Drenthe voor voldoende aanbod voorschoolse educatie voor peuters van 2½ - 4 jaar met (een risico op) een taal – en/of ontwikkelachterstand (doelgroep peuters). De aanbodverplichting is beschreven op grond van art. 166 in de Wet op het primair onderwijs. Op alle IKC's in onze gemeente is voldoende aanbod aanwezig. Vanaf 1-8-2020 wordt het extra VVE (totaal 960 uur) uitgereikt aan peuters met een indicatie in de leeftijd van 2½ - 4 jaar en voldoen we aan de wettelijke verplichting.

Vroegschoolse educatie en overige activiteiten

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie (groep 1 en 2 basisonderwijs) en de overige activiteiten voor onderwijskansen voor basisschoolleerlingen. Dit kan bijvoorbeeld extra taal-activiteiten, schakelklassen of verlengde schooldagen zoals weekendscholen zijn. Iedere school vult dit op zijn eigen manier in. Zij ontvangen hiervoor middelen vanuit het Onderwijsachterstandenbeleid in de lumpsum.

VOORSCHOOLSE EDUCATIE	VROEGSCHOOLSE EDUCATIE
Voor kinderen van 2,5 – 4 jaar	Voor kinderen uit groep 1 en 2
Verantwoordelijkheid gemeente	Verantwoordelijkheid schoolbesturen
Uitvoering door kinderopvangorganisaties	Uitvoering door scholen

- Een goede doorgaande leerlijn
- Een warme overdracht

¹ Zie ook bijlage 1

Uitvoering en regie

Op basis van art. 167 Wet primair onderwijs heeft de gemeente een coördinerende rol in het maken van afspraken over:

- 1 Het bereik van een zo groot mogelijke deelname van het aantal doelgroeppeuters aan het voorschools aanbod.
- 2 Het afgeven van een indicatie aan peuters die in aanmerking komen voor een extra aanbod en de toeleiding van de peuter naar het peuteraanbod vanaf 2½ jaar.
- 3 De warme overdracht en de doorlopende leerlijnen tussen de voor – en de vroegscholen.
- 4 De resultaten en het monitoren van de voorschoolse educatie.

Peuters waarvan de ouders recht hebben op een kinderopvangtoeslag

De toeslag vanuit het Rijk die ouders kunnen aanvragen bij de belastingdienst voor peuteruren, als tegemoetkoming in de kosten voor kinderopvang.

Peuters waarvan ouders geen recht hebben op een kinderopvangtoeslag

De gemeente heeft een inspanningsverplichting voor alle peuters waarvan de ouders geen recht hebben op een kinderopvangtoeslag en te zorgen voor een voldoende en financieel toegankelijk aanbod in de peuteropvang (bestuurlijke afspraken VNG en het ministerie van SZW, april 2016).

Tegemoetkoming in kosten kinderopvang bij een Sociaal Medische Indicatie

De tegemoetkoming in kosten kinderopvang bij een Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een vangnetregeling die onze gemeente heeft, om gezinnen tijdelijk financieel te ondersteunen in de kosten van kinderopvang, als zij geen of voor onvoldoende uren recht hebben op kinderopvangtoeslag.

Wat gaan we doen

Voor de uitvoering van wet- en regelgeving zal nog ontwikkeld worden:

1. Subsidiebeleidsregeling peuteropvang en voorschoolse educatie.²
2. Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet Kinderopvang (toezichtskader Kinderopvang).
3. Aansluiten bij een volwaardig monitoringssysteem, waarbij de AVG normen van toepassing zijn.

² Zie ook hoofdstuk 5 Financieel kader

2 Het inhoudelijk kader³

Doelgroep

De gemeente Midden-Drenthe vindt het belangrijk dat alle kinderen met een goede start beginnen. Want als kinderen eenmaal een onderwijsachterstand hebben, is het moeilijk om achterstand in te halen. Jonge kinderen ervaren al vroeg dat het lastig en soms stressvol is, om hier tijdens de basisschoolperiode mee om te gaan. Dit willen wij voorkomen en taalbeheersing is hierin cruciaal om mee te kunnen doen in onze samenleving.

Kinderen die door specifieke functiebeperkingen problemen ondervinden in het onderwijs, vallen niet onder de doelgroep van dit beleidskader. Voor deze kinderen zijn er speciale voorzieningen die vallen onder het beleid 'Passend Onderwijs', onder verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband in onze regio.

Doelgroepbepaling

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vaststellen van doelgroep peuters. We hanteren hiervoor een zogenaamde doelgroep definitie om te bepalen welke kinderen in aanmerking komen voor een verrijkt (taal)aanbod. De peuter die een indicatie krijgt kan deelnemen aan een extra educatief uren aanbod, het VVE. De indicatie wordt door de GGD, het JGZ verzorgd. Samen met partners heeft onze gemeente in 2017 gekozen voor een bredere doelgroep definitie. Tot nu toe wordt gewerkt met onderstaande definitie:

Doelgroepbepaling

Voor de doelgroepbepaling vve gelden de volgende criteria:

Eén van de onderstaande criteria van toepassing is op het betreffende kind:

- a. De beide ouders/verzorgers of de ouder/verzorger die belast is met de dagelijkse verzorging heeft minder dan twee jaar vervolgonderwijs genoten na het basisonderwijs.
- b. Eén van de ouders of regelmatige verzorgers in het gezin spreekt minder dan 50% Nederlands in het gezin.
- c. De consultatiebureau medewerker ziet, op basis van Van Wiechenonderzoek, observatie, informatie van ouder(s), risico met betrekking tot achterstand in één of meerdere ontwikkelingsgebieden (motorische ontwikkeling, emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid) bij het kind die van invloed zijn op de spraaktaalontwikkeling. De consultatiebureau medewerker concludeert op basis van de omgevingsanalyse taal vanuit RIVM een risico op achterstand in spraaktaalontwikkeling
- d. De ouders nemen deel aan een inburgeringstraject.

Vanaf 2019 zijn achterstandsscores leidend voor de verdeling van onderwijsachterstand middelen. Je kunt ook CBS indicatoren toepassen in de eigen gemeentelijke doelgroepe definitie. Dit ben je als gemeente niet verplicht, maar met een brede doelgroep definitie kunnen meer kinderen profiteren van VVE.

³ Zie ook bijlage 1

De nieuwe criteria van het CBS zijn uitgebreid met peuters in schuldsaneringssituaties, het aanpassen van de focus naar één ouder, in plaats naar beide ouders (één van de ouders ..), het verbreden van de definitie richting armoede, zorg of een sociaal emotionele problematiek.

De gemeente heeft beleidsvrijheid in de keuze. In deze beleidsperiode wordt de doelgroep criteria in overleg met onze partners besproken en daar waar nodig aangepast. Belangrijk is om goed naar de doelgroep binnen onze gemeente te kijken. De informatie om ons te focussen op de thuistaal, de taalomgeving of de taalontwikkeling gaat in overleg met de bevindingen van de jeugdarts, maar ook de ervaringen bij onze professionals in de kinderopvang/onderwijs.

NIEUWE REGELING

De verwachte onderwijsachterstand van een leerling wordt niet langer alleen bepaald door het opleidingsniveau van de ouders, maar wordt door het CBS voor iedere leerling berekend op basis van een combinatie van vijf omgevingsfactoren:

- het opleidingsniveau van vader en het opleidingsniveau van moeder
- het herkomstland van de moeder
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland
- het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op school
- of ouders in de schuldsanering zitten.

Deze gegevens hoeven scholen niet zelf aan te leveren, maar worden gehaald uit centraal beschikbare databestanden van het CBS. Met deze vijf factoren berekent het CBS voor iedere leerling een verwachte Cito-score eind groep 8. Het CBS stelt voor om kinderen met de 20% laagste CITO-scores mee te tellen in het berekenen van een schoolscore en een gemeentescore. De overheid zal bepalen welke grens gehanteerd zal gaan worden.

* CBS indicatoren

Preventieve logopedie

Vanaf augustus 2020 zet de GGD preventieve logopedie in onze gemeente. Het is dan voor ouders met kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar mogelijk zich aan te melden op het preventief logopedisch spreekuur. Ook kunnen Pm'ers in de kinderopvang, artsen en verpleegkundigen een aanmelding doen. Over 1 jaar wordt preventieve logopedie geëvalueerd. Aan de hand van een kosten baten analyse wordt het effect voor voortzetting geïnventariseerd.

JGZ en de Jeugdverpleegkundige

In onze gemeente worden alle 24 kinderopvanglocaties structureel bezocht door de JGZ. Het doel van dit bezoek wordt met de betreffende locatie afgestemd en kan bestaan uit een inloopsprekuur voor ouders en/of overleg met de PM-er. Een belangrijke taak van de JGZ is het toeleiden van kinderen naar de voorschoolse voorzieningen, eventueel met indicatie VVE. De JGZ is voor de voorschoolse voorzieningen de contactpersoon vanuit het CJG. Voor indicatie en toeleiding van peuters is een verbetertraject nodig. Een betere toeleiding naar het onderwijs kan eventueel leiden tot een andere afname met meer expertise.

Aantal doelgroepkinderen

Als gemeente hebben we nog geen monitoringssysteem⁴. Deze ontwikkeling wordt in deze nota meegenomen. In de gemeente Midden-Drenthe wonen (augustus 2020) 587 kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. Dit is als volgt opgebouwd:

244 -> 1 - jarigen

280 -> 2 - jarigen

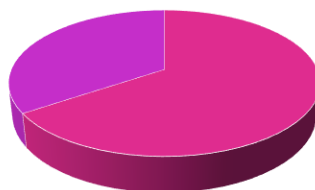
307 -> 3 - jarigen

⁴ Doelgroep onderzoek GGD uit november 2019 in Bijlage 2

In 2020 (januari tot augustus) worden 268 peuters 4 jaar die naar groep 1 in het basisonderwijs doorstromen.

Uit het laatste dossieronderzoek door de GGD over het jaar 2019 kunnen we de volgende resultaten en aantallen VVE peuters benoemen:

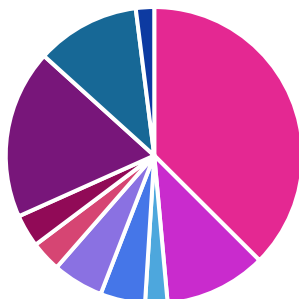
aantal doelgroepeuters

- 274 onderzochte doelgroepeuters van 2-3 jaar
- VVE geïndiceerde peuters van 2-4 jaar
- : waarvan 34 peuters met 1 of beide ouders/verzorgers met minder dan 2 jaar vervolgonderwijs
- : waarvan 32 peuters met 1 of beide ouders/verzorgers 50% minder Nederlands praat in het gezin
- : waarvan 38 peuters met een ontwikkelachterstand obv Wiechenonderzoek

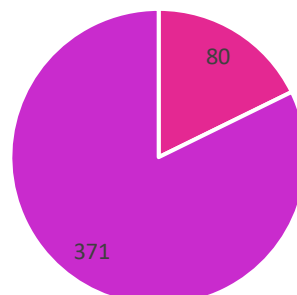
Aantal peuters in de peuteropvang per plaats

totaal peuters 2-4 jaar

- Beilen
- Bovensmilde
- Drijber
- Hijken
- Hoogersmilde
- Hooghalen
- Nieuw-Balinge
- Smilde
- Westerbork
- Wijster

peuters op een opvangvoorziening

- VVE peuters op de IKC (80)
- Peuters op een andere voorziening op de IKC, kinderopvang, gastouders of geen enkele opvang

Wat gaan we doen

1. Doelgroep criteria met partners bespreken en daar waar nodig is aanpassen
2. Preventieve logopedie inzetten per 1-8-2020
3. Verbetertraject: de indicatie en toeleiding van peuters met een (kans op) een ontwikkelachterstand verstevigen en actief stimuleren

3 Beleidsdoelen

Onze gemeente zet in op onderwijskansenbeleid en het verhogen van taalvaardigheden. Vanaf 2016 wordt het voorschools aanbod op VVE locaties in onze gemeente uitgevoerd. Sinds de harmonisering in 2017 vindt dit plaats op alle IKC locaties. Dat doen we op basis van de door de raad vastgestelde beleidsdoelen ter bestrijding van onderwijsachterstanden, zoals eerder vastgesteld is in de onderwijsnota “Een leven lang leren” en in de nota “Peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie”. De beleidsdoelen zijn aangepast aan de wettelijk eisen door nieuwe ontwikkelingen in deze tijd.

Vanuit het vorig beleidskader geven we in dit beleidskader richting, aan wat we als gemeente nog meer willen bereiken, welke resultaten we verwachten en wat hiervoor nodig is. De beleidsdoelen die worden behandeld en uitgevoerd zijn:

- Toegang tot peuteropvang
- Een kwalitatief goed aanbod voorschoolse educatie
- Preventieve zorg en de HBO coach
- Doorgaande leerlijn
- Ouderbetrokkenheid
- Monitoring
- Handhaving en kwaliteitszorg

Doel 960 uur - > een intensiever aanbod heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van (doelgroep)peuters en dus op het vergroten van gelijke onderwijskansen

Beleidsdoel 1 – Toegang tot peuteropvang

Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk te investeren in kinderen. Ieder kind telt en heeft de kans zich te kunnen ontwikkelen tot zelfredzame en participerende volwassenen. Dit kan in een veilige en spelrijke leeromgeving. In de eerste levensfase wordt de basis voor ontwikkelkansen gelegd. Dit biedt toekomstperspectief.

Het convenant tussen het Rijk en de VNG is duidelijk: Alle kinderen kunnen gebruik maken van een voorschoolse voorziening. Ook in Midden-Drenthe is peuteropvang voor alle 2 en 3 jarigen toegankelijk.

In onze IKC's is een voorziening voor kinderen van 0-13 jaar ingericht. Alle medewerkers binnen de voorzieningen hebben hetzelfde doel; het jonge kind helpen en ondersteunen om zich te ontplooien, ontwikkelen en hun talenten naar boven te halen.

We intensiveren het voorschools aanbod (vanaf 2½ jaar), de ouderbetrokkenheid en de kwaliteitszorg. Met een monitoring maken we de uitvoering en de effecten inzichtelijk. We actualiseren de vroeg signalering en zetten de HBO coach in voor het ondersteunen van professionals.

Beleidsdoel 2 – Een kwalitatief goed aanbod voorschoolse educatie

Het doel van een dekkend aanbod voorschoolse educatie voor kinderen met een (kans op een taal- en/of ontwikkel)achterstand is, dat zij met zo weinig mogelijk achterstand aan het basisonderwijs kunnen beginnen.

Op basis van een doelgroep definitie wordt bepaald welke peuter een extra aanbod ontvangt. Het JGZ geeft aan peuters vanaf 2 jaar een indicatie af. Daarnaast werken het CJG, het team werk, team WMO/Jeugd en de voorscholen mee aan vroeg signalering. We voorkomen nu, of op latere leeftijd, duurdere interventies. Dit heeft direct positieve invloed op onze Jeugd⁵ uitgaven. Het aanbod moet voldoende en van voldoende kwaliteit zijn.

Als gemeente hebben we een inspanningsverplichting om deze (doelgroep)kinderen te bereiken. De signalering, indicatie en toeleiding naar het aanbod wordt met de inzet van een VVE-coördinator (HBO-coach) verstevigd, de expertise binnen in huis en direct bereikbaar voor professionals. Jaarlijks wordt hiervoor overleg gevoerd met het CJG, JGZ en voorscholen. Een beter inzicht in bereik en non-bereik is een punt van aandacht. Een goede monitoring biedt inzicht, overzicht en voor meer peuters een opvangplek.

Uitgangspunt

Ons uitgangspunt blijft dat alle kinderen in de voorschool hetzelfde aanbod ontvangen in heterogene groepen. Er is dus geen sprake van segregatie in de groepen.

De startleeftijd van een peuter in het voorschools aanbod kan van 2 naar 2½ jaar. Hiermee sluiten we aan bij de landelijke bekostiging van het Rijk en criteria van het CBS.

Het is de IKC's vrij om een peuter eerder het aanbod aan te reiken. Peuters die reeds zijn gestart in 2020 kunnen het traject gewoon afmaken. Peuters die vanaf nu geïndiceerd worden ontvangen 960 uur aanbod in de leeftijd van 2½-4 jaar.

Voorwaarden

Voor het aanbieden van voorschoolse educatie moet aan de voorwaarden voldaan worden zoals in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie is opgenomen: de verplichte aantal uren, een specifiek programma, voldoende geschoolde professionals pedagogisch medewerkers op de groep. Daarnaast is het van belang dat er een intensieve samenwerking bestaat met het primair onderwijs ten behoeve van de doorgaande leer- en ontwikkellijn.

⁵ In ontwikkeling: Beleidsnota Opgroeien in Midden-Drenthe

Beleidsdoel 3 – Preventieve zorg en de HBO coach

Voor een doorgaande leerlijn van de zorg tussen 0-13 jaar en een sluitende welzijns- en zorgstructuur te realiseren in de kinderopvang is in 2019 begonnen met het inzetten van preventieve zorg in de kleuter- en peuteropvang in de gemeente Midden-Drenthe. Het doel is om een zo goed mogelijke startpositie voor alle kinderen te krijgen en organisaties binnen en buiten de IKC's die met elkaar samenwerken beter op elkaar te laten aansluiten.

Vroeg signalering

Het verzorgen van een passend aanbod voor ieder kind heeft betrekking op de zorg structuur. Voorschoolse voorzieningen stimuleren de ontwikkeling van kinderen, maar hebben ook een preventieve en signalerende functie. Voor deze vroeg signalering is een samenwerking tussen het JGZ, het CJG en kinderopvangorganisaties opgezet. Zo kan vroegtijdig worden ingeschat wat een kind nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, waardoor de peuter als kleuter een goede overstap kan maken naar het basisonderwijs. Deze aanpak wordt met een extra subsidie ondersteund. Daar waar individuele hulp nodig is wordt binnen de reguliere kaders speciale hulp en zorg rondom het kind georganiseerd. Op een enkel gebied is door nieuwe ontwikkelingen een overlap in expertise ontstaan. Momenteel wordt geëvalueerd welke expertise binnen de IKC's voldoende is en op welk deel nog moet worden ingekocht. Preventieve zorg wordt niet alleen ingezet voor de peuters tussen 2 en 4 jaar, maar richt zich op de totale populatie binnen het IKC van 0-13.

Scholing

Vanaf 2019 tot en met 2021 worden IB-ers binnen de IKC's ingezet op peutergroepen met als doel de PM-ers te ondersteunen bij groepsgerichte vroeg signalering, wanneer sprake is van handelingsverlegenheid voor kinderen met een doelgroep indicatie (taal- en/of ontwikkelachterstanden en of bij gedrags- en/of sociaal-, emotionele problematiek). Hiervoor zijn professionals, de PM-ers geschoold en worden ondersteund door de IB-er vanuit het onderwijs, samen onder één dak, het IKC. In samenwerking zijn zij in staat om kinderen te observeren en mogelijke achterstanden te signaleren. In deze werkwijze gaan professionals in gesprek met de ouder(s), verzorger(s) van het kind.

Doorgaande leerlijnen

Door deze werkwijze wordt de doorgaande leerlijn bevorderd, hulpverleningstrajecten komen sneller op gang en met een structurele zorg- en vroeg signalering kan vroegtijdig worden ingegrepen bij kinderen van 0-4 jaar. Doelgroepkinderen zijn op de IKC's goed in beeld en hulp- en zorgverleningstrajecten worden van 0-13 jaar gemonitord. Hiermee is ook de link gelegd naar passend onderwijs.

HBO coach

Vanaf 1 januari 2022 is de inzet van een HBO in de voorschoolse educatie wettelijk verplicht. Dit is nodig om het opbrengst gericht werken vorm te geven en de kwaliteitszorg op de locaties te verbeteren. De urennorm voor het inzetten van de zogenaamde HBO coach ligt op 10 uur per VE peuter per locatie per jaar. Vanuit deze coördinerende functie worden PM-ers ondersteund en wordt toegezien op kwaliteit. In deze beleidsperiode onderzoeken we hoe de huidige vorm van deze HBO professional ingevuld kan worden in samenhang met de inmiddels aanwezig expertise binnen het IKC.

Beleidsdoel 4 – Doorgaande leerlijn & Ouderbetrokkenheid

Doorgaande leerlijn

Bij een doorgaande (ontwikkelingsleer)lijn in de VVE gaat het om een ononderbroken ontwikkelingsgang van kinderen van de voorschoolse voorziening naar het onderwijs. In onze IKC's in de gemeente Midden-Drenthe zijn de visie op ontwikkeling en voorzieningen geïntegreerd; één leiding, één pedagogische visie op één locatie, die netwerken vormen rondom een kind met een breed en gevarieerd aanbod van voorzieningen aan kinderen.

Doorgaande leerlijnen hebben positieve effecten op kinderen, gezinnen (ouders) en personeel. Kinderen gaan makkelijk over naar een nieuwe klas en ouders bouwen een vertrouwensrelatie op met de nieuwe leerkracht en professionals van voorschoolse voorzieningen en basisscholen. Samen bouwen zij aan continuïteit in de ontwikkeling van kinderen.

Er zijn verschillende manieren van een doorgaande lijn: in beleid, in samenwerking en afstemming, een warme overdracht van voor- naar vroegschool en een inhoudelijk overdracht. Dat wat nu al is ingericht zal in de loop van deze beleidsperiode verdere vorm krijgen en met partners worden verbeteringen aangebracht en ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen.

De doorlopende leerlijn in relatie met beleidsgebieden gemeente				
0-6 jaar	6-12 jaar	12-18 jaar	18-26 jaar	27 jaar en ouder
2-4 jaar Voorschoolse Voorziening	6-12 jaar basisonderwijs (bibliotheek bestrijden van laaggeletterdheid, bestrijden taalachterstand)	Voortgezet Onderwijs, Middelbaar beroepsonderwijs (bibliotheek, bestrijden laaggeletterdheid en taalachterstand)	Hoger /Middelbaar Beroepsonderwijs en/of Academisch Onderwijs (Bibliotheek, bestrijden laaggeletterdheid en taalachterstand)	bestrijden laaggeletterdheid
4-6 jaar Vroegschoolse Voorziening	6-16 jaar leerplicht	16-18 jaar kwalificatieplicht		

Ouderbetrokkenheid

In onze gemeente is er een doorgaande leerlijn van 0-13 jaar op het gebied van de basisvaardigheden, met een accent op het voorlezen, lezen en boekpromotie. De rol van de ouders hierbij is essentieel. De betrokkenheid van ouders kan een belangrijke bijdrage leveren aan de resultaten van kinderen door tijdens hun ontwikkeling de kinderen te stimuleren.

Het stimuleren van ouderparticipatie is niet altijd even makkelijk. Om ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind, wordt meer van hun gevraagd. Professionele ouderbetrokkenheid kan en moet verder gestimuleerd worden. Dit begint met

bewustwording dat de schoolperiode een behoorlijke impact kan hebben op de ontwikkeling en toekomst van onze kinderen. Als ouder kun je daar een positieve invloed op uitoefenen. Hierin zal aan de ouders enthousiasme moeten worden overgedragen. Ouders zouden bijvoorbeeld mee kunnen participeren in: het maken van filmpjes, een les laten geven over hun beroep in de klas van hun kind, ouders die hun kinderen laten voorlezen in bijvoorbeeld een bejaardenhuis of een dialoog starten met de ouders en kinderen over een bepaald thema.

Met de bibliotheek werken we samen aan het optimaliseren van structurele aandacht voor leesbevordering, een doorgaande lijn in de leerontwikkeling van kinderen en het stimuleren van de ouderbetrokkenheid. Op alle IKC's is een Bibliotheek op School (dBos) ingericht. In het nieuwe uitvoeringsprogramma 2020-2024 voor het bibliotheekwerk is hiervoor aandacht.

BoekStart⁶

Samen met de bibliotheek is de gemeente Midden-Drenthe in 2019 gestart met het voorleesproject BoekStart. BoekStart is voor de allerkleinsten in de kinderopvang. De uitvoering wordt door Humanitas gedaan. In 2019 hebben ouders van 235 geboren kinderen een BoekStart bon ontvangen. Hiervan hebben 129 ouders van baby's de koffertjes opgehaald en inmiddels ook 129 abonnementen van de bibliotheek uitgeschreven. Deze baby's zijn nu lid van de bibliotheek en de ouders hebben informatie gehad over welke boeken geschikt zijn voor hun kindje. Het aantal ligt boven het landelijk gemiddelde.

Ook zijn er gerichte interventies die een aanpak hebben die veelbelovend is. In de loop van deze beleidsperiode kunnen we VVE-Thuis en de VoorleesExpress voor peuters in de gemeente Midden-Drenthe onderzoeken.

⁶ Zie bijlage 3

Beleidsdoel 5 – Monitoring

Om het bereik en het non-bereik goed in beeld te krijgen en te houden voor de voorschoolse opvang en daarmee het aanbod is een goede monitoring op zijn plaats in de kinderopvang. Momenteel is de gemeente Midden-Drenthe afhankelijk van de input van werknemers uit diverse organisaties die komen en gaan. Een verkeerde overdracht leidt tot een verkeerd beeld en een scheve output. Voor de verantwoording is het noodzakelijk om goed inzicht te krijgen en te houden in het aantal peuters die daadwerkelijk gebruik maken van opvang en het aantal uren zij aanwezig zijn. De financiering van de reguliere peuteropvang en het peuteraanbod is meer complex geworden dan aan het begin na harmonisering.

Om dit te voorkomen, om zicht te krijgen of de middelen toereikend zijn én voor een goede SISA (Rijks-) verantwoording aan het Rijk wordt een monitoring onderzocht. De monitoring moet passen binnen de bestaande organisaties die aangewezen zijn als VVE locaties. Om goed inzicht te krijgen in het (non-)bereik van (doelgroep)peuters is monitoring van belang. Daarnaast geeft het minder regeldruk binnen onze eigen en eventueel andere organisaties.

De doelen die we willen bereiken zijn:

- inzicht in het bereik en het non-bereik en een betere toeleiding (GGD) van de (VVE-geïndiceerde) peuters
- inzicht in de subsidieafroep voor kind gebonden financiering
- beter uitvoering van de rechtmatigheid- en doelmatigheidscontrole
- tijdig verantwoording over inzet Rijks- en gemeentemiddelen (SISA verantwoording)
- inzicht aantal peuters per locatie en plaats
- een gelijkstelsel in subsidievoorwaarden voor alle aanbieders
- een eenduidige kostprijs gebaseerd op kosten uitvoering
- zicht krijgen en houden of de middelen toereikend zijn
- een financiële afrekening voor gemeenten (dit kan een kostenbesparing opleveren voor IKC's in de vorm van een besparing op de accountantsverklaring)
- minder regeldruk voor de voorscholen, de GGD (JGZ) en de interne organisatie
- aansluiting op de uitvoering in de regio
- monitoring op basis van de AVG in plaats uitlevering van informatie tussen organisaties

Landelijke monitoring

Op 19 mei 2020 werden de eerste resultaten van het onderzoek door Sardes en Oberon naar de implementatie van de urenitbreiding voorschoolse educatie zichtbaar.

Voor de invoering van 960 uur voorschoolse educatie is een infographic beschikbaar over de landelijke implementatie over 2019. In bijlage 4 vindt u de informatie van de GOAB⁷ (het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid).

Wilt u meer weten dan kunt u dit lezen op de website van de GOAB.eu, onder:
<https://sardes.nl/C78-N384-Eerste-resultaten-onderzoek-Sardes-en-Oberon-naar-implementatie-urenitbreiding-voorschoolse-educatie.html>

⁷ <https://goab.eu/>

Beleidsdoel 6 – Handhaving en kwaliteitszorg

De Inspectie van het Onderwijs bezoekt steekproefsgewijs alle kinderopvanglocaties in de gemeente en ziet toe op de kwaliteit van toezicht op de VVE op de kinderopvang en groep 1 en 2 van de basisschool. De bepalingen over toezicht op en handhaving van de VVE kwaliteit binnen de reguliere GGD inspecties, zijn samengebracht en uitgebreid in de wet OKE.

Het betreft de volgende taken:

- a. Verantwoordelijkheid toezicht en handhaving
- b. Controle op de kwaliteitseisen VVE
- c. Onderwijsinspectie rapportage
- d. Opzet landelijk register
- e. Registratie (monitoring) van het aanbod op locaties
- f. Registratie en verplichting medewerking te verlenen aan de gegevens voor de onderwijsinspectie op de educatieve kwaliteit
- g. Verslag uitbrengen over het uitgevoerde toezicht en resultaten en hiervan verslag uit te brengen aan de gemeenteraad en de Minister

Onze gemeente behoort bij 1/3 van alle gemeenten die het VVE beleid niet evalueert binnen de daarvoor aangewezen kaders. Zonder kwaliteitskader, monitoring en een verbeteringsplan in de indicatie en toeleiding van de peuters, is het resultaat niet zichtbaar. Met het onderwijs zullen in de Lokale Educatieve Agenda resultaatafspraken worden gemaakt. Het doel van evaluatie is inzicht te krijgen in het (non)bereik van peuters met een VE-indicatie zodat alle peuters daadwerkelijk kunnen deelnemen aan VVE tijd. Want daar doen we het voor.

**Samen het jonge kind op weg te helpen naar een toekomst
waar hij/zij kansen krijgt om zich zo optimaal te kunnen ontwikkelen in en voor een goede
(school)loopbaan, met veerkracht, weerbaarheid en voldoende zelfvertrouwen
om de eigen problemen te kunnen oplossen.**

Wat gaan we doen – Samenvatting beleidsdoelen

Beleidsdoel 1

We verbreden de toegang tot de peuteropvang voor reguliere peuters van 6 uur naar 8 uur per week en een voorschools aanbod van 960 uur (1½ jaar) waarbij het 3^e en 4^e dagdeel voor ouders met/zonder kinderopvangtoeslag toegankelijk is. (Zie ook hoofdstuk 5)

Beleidsdoel 2

We zorgen voor een voldoende aanbod met voldoende kwaliteit.

Beleidsdoel 3

We stimuleren de ontwikkeling van kinderen en hebben hierbij een preventieve en signalerende functie.

Beleidsdoel 4

We willen een ononderbroken ontwikkelingsgang van kinderen op de IKC van 0-13 jaar.

Beleidsdoel 5

We willen een goed inzicht in het bereik en het non-bereik van onze doelgroepkinderen, een goede recht- en doelmatigheidscontrole en hiermee een goede SISA (Rijks-) verantwoording.

Beleidsdoel 6

We nemen onze verantwoordelijkheid voor handhaving van de kwaliteitseisen aan kinderopvang.

4 Financieel kader

Voor het subsidiëren van de kortdurende opvang en het VE aanbod is sprake van een vraag gestuurde financiering. Iedere aanbieder die aan de eisen voldoet kan in aanmerking komen voor een subsidie vanuit de gemeente, volgens het 'geld volgt kind' principe. Hiervoor wordt een subsidiekader (beleidsregels) met criteria ontwikkeld, waarvan de uitgangspunten uit deze ontwikkelnota leidend zijn.

Subsidie

Voor de subsidiestructuur kunnen de volgende (basis)uitgangspunten worden gehanteerd:

- de gemeente subsidieert aanbieders / IKC's op basis van een subsidievoorschot, de subsidie wordt aan de hand van een verantwoording op basis van het aantal peuteruren (werkelijke afname van deelname van de peuter) afgerekend
- er geldt een subsidieplafond voor peuteropvang en VVE en deze is gelijk aan het beschikbare budget in het betreffende kalenderjaar
- voor alle peuters geldt 1 LRK registratie
- voor peuters van ouders die recht hebben op een kinderopvangtoeslag wordt geen gemeentelijke subsidie verstrekt, zij kunnen een beroep doen op de belastingdienst
- voor alle doelgroep peuters (ook van ouders die een kinderopvangtoeslag via de belastingdienst ontvangen) geldt dat de peuter voor het 3e en 4e dagdeel een beroep kan doen op de gemeentelijke bijdrage
- ouders die geen recht hebben op een kinderopvangtoeslag via de belastingdienst betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage die gelijk is aan de bijdrage van de belastingdienst
- er wordt slechts één bedrag aan subsidie verstrekt aan de aanbieder/IKC's, waarin alle componenten voor de uitvoering van het peuterwerk en -aanbod staat vermeld, extra activiteiten worden voorafgaand aan het nieuwe subsidiejaar besproken
- eenmaal per jaar voor 15-9 wordt een tussenstand van zaken met betrekking tot de besteding van de subsidie overlegd
- op de subsidie is verantwoording verschuldigd (subsidieverordening Midden-Drenthe of nieuw te vormen nadere regels Subsidie Peuteropvang en Voorschoolse Educatie gemeente Midden-Drenthe).

Inkomsten

De gemeente ontvangt voor de aanpak van (taal)achterstanden middelen voor de voorschoolse educatie op de kinderopvang. De gemeente is verplicht voldoende aanbod voor doelgroepkinderen te hebben en deze moet van voldoende kwaliteit zijn. Voor de uitvoering van het verhogen van taalvaardigheden zijn de volgende middelen beschikbaar gesteld:

1. Een doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid

Deze jaarlijkse uitkering vanuit het Rijk wordt gebaseerd op gemeentelijk achterstand scores van 2 à 3 jaar daarvoor. De bijdrage voor 2020 is gebaseerd op de achterstandsscores uit 2017 en 2018, voor 2021 uit 2018 en 2019. Voor de berekening wordt uitgegaan van een constant bedrag van 2020. De doeluitkering voor 2020 is met € 75.000 verlaagd naar € 205.000. De financiële middelen voor subsidie van het (VVE)peuterwerk komt onder druk te staan door de invoering van de 960-uursnorm per 1-8-2020.

2. Een decentralisatie uitkering (Asschermiddelen)

In 2016 hebben het Rijk en de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt met als doel dat alle peuters gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening. Voor dit doel ontvangen wij jaarlijks € 73.455. Deze middelen worden niet langer verhoogd. Uitgegaan wordt dat deze uitkering nog tot en met 2021 voortduurt.

3. Een gemeentelijke jaarlijkse bijdrage

De jaarlijkse bijdrage van € 300.000 is door de raad beschikbaar gesteld in 2016 voor de instandhouding van de peuter opvang en het -aanbod. Er is een meerjarenbegroting gemaakt waarin deze middelen voor een deel verdisconteert werden met de doel- en de decentralisatie uitkering. De benodigde middelen stijgen nu boven de beschikbare middelen uit, daar een verlaging van doel- en decentralisatie uitkering is ingetreden, het wettelijk verplichte aantal VE uren, een beloofde indexering die sinds 2017 niet heeft plaatsgevonden.

Voor 2021 bedraagt de totale inkomsten € 436.875,28. De subsidieaanvraag voor reguliere peuteropvang en het extra 960 uren aanbod is € 724.134,95. Zonder een herontwerp voor het voorschools aanbod in de kinderopvang is extra € 287.259,67 structureel nodig. Onderzoek en een goede onderbouwing naar kosten in de uitvoering van het reguliere – en extra aanbod aan doelgroepkinderen in de gemeente Midden-Drenthe, moet zorgen voor een verbetering in de zorg – en infrastructuur lijnen voor jonge kinderen en het terugdringen van kosten.

Verantwoording

De gemeente Midden-Drenthe ontvangt middelen van het Rijk ten behoeve van de bestrijding van onderwijsachterstanden. Deze middelen worden ontvangen in de vorm van een specifieke uitkering. De verantwoording van deze doeluitkering gebeurt in de vorm van een SISA-verantwoording (single information, single audit). Daarbij dient aan het Rijk onder andere verantwoorde te worden hoeveel kinderen hebben deelgenomen aan de voor- en vroegschoolse educatie en welk bedrag is besteed aan de verlaging van de ouderbijdrage voor doelgroepkinderen.

Wat gaan we doen

- 1 een Nota Ontwikkelkansen 2022-2026 maken
- 2 een subsidiekader/beleidsregels VVE ontwikkelen
- 3 onderzoek kosten uitvoering voor een verbeterde zorg- en infrastructuur voor het voorschools educatieve aanbod aan (doelgroep)kinderen

Samenvatting

In het kort worden de bevindingen samengevat om de beleidsdoelen die we samen hebben gesteld verder vorm te geven of door te ontwikkelen. Dat wat nu al is ingericht zal in de loop van deze beleidsperiode verdere vorm krijgen. In samenwerking met betrokken partners worden verbeteringen aangebracht en ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen.

1. Het vergroten van gelijke onderwijskansen voor alle peuters door het inzetten van goed onderbouwde interventies en het ondersteunen van professionals.
2. Doorontwikkelen van de toeleiding, de doorgaande leerlijnen en inzet van ouderbetrokkenheid voor het verhogen van taalvaardigheid.
3. Het verbeteren van samenwerking en kennisdeling met diverse organisatie in de kinderopvang en de coördinerende rol van de gemeente voor de uitvoering van het wettelijk aanbod.
4. Het opstellen van:
 - Een kwaliteitskader voor inzicht in bereik, kwaliteit en de effecten.
 - Een subsidieregeling voor een gelijk stelsel subsidievoorwaarden voor aanbieders.
 - Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet Kinderopvang, Toezichtskader Kinderopvang.
5. Herijken doelgroep bepaling i.s.m. GGD, CJG, kinderopvangorganisaties (IKC's) en een verbetertraject voor indicatie en toeleiding VE peuters.
6. We onderzoeken de wettelijk verplichte inzet van een HBO coach per 1 januari 2022 en gebruiken hiervoor de ingezette lijn van de ondersteuning bij groepsgerichte vroeg signalering op de IKC's.
7. Het inzetten van een monitoringssysteem voor de doelen voor onderwijsachterstand middelen en waarbij (o.a) wordt voldaan aan de SISA-verantwoording Rijks- en gemeentemiddelen.

WE BOUWEN DIT SAMEN MET ELKAAR

Begrippen & Uitleg

(Doelgroep)bereik

Bereik van het aantal peuters die een indicatie via de Jeugd gezondheidszorg (GGD) hebben ontvangen en die daadwerkelijk de voorschoolse educatie volgen.

Aanbod (in uren)

Het aanbod voorschoolse educatie. Tot 1 augustus 2020 ontvingen doelgroepkinderen een aanbod tot max. 10 uur per week. Vanaf 1 augustus 2020 is het aanbod voorschoolse educatie van 16 uur per week (of 960 uur tussen 2,5 en 4 jaar) verplicht voor gemeenten.

Harmonisatie

Het verkleinen van de verschillen tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang. Vanaf 1 januari 2017 zijn alle 'voormalige' peuterspeelzalen geharmoniseerd in kwaliteit, toezicht en financieringsstructuur. Het nieuwe aanbod voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Midden-Drenthe is ondergebracht op alle IKC's met als doel een doorlopende leer- en ontwikkellijn van 0-13 jaar te realiseren.

Kinderdagverblijf

In een kinderdagverblijf worden kinderen tussen de 0 en 4 jaar opgevangen.

Kinderopvang (langdurige opvang)

Het bedrijfsmatig of anders dan om niet verzorgen, opvoeden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint.

Kinderopvangtoeslag (KOT)

Ouders (tweeverdieners, alleenstaande eenverdieners en ouders die zorg combineren met studie of werk) kunnen aanspraak maken op vergoeding van een deel van de kosten voor kinderopvang door kinderopvangtoeslag van de Rijksoverheid aan te vragen.

Peuteropvang (kortdurende opvang)

Kinderopvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar

Reguliere peuter

Kinderen van 2 tot 4 jaar die geen (kans hebben op) een taal en/of ontwikkelachterstand (meestal 2 dagdelen á 3 uur (= 6 uur) per week). Per 2021 kan de peuter 2 x 4 uur (= 8 uur) per week naar de opvang binnen het IKC. Ouders die geen recht hebben op een kinderopvangtoeslag kunnen op deze locaties een beroep doen op een gemeentelijke bijdrage.

Doelgroeppauter / vve peuter

Kinderen van 2 tot 6 jaar die (kans hebben op) een ontwikkelachterstand en in aanmerking komen voor voorschoolse educatie. Tussen de leeftijd van 2½ - 4 jaar is het vanaf 1-8-2020 wettelijk verplicht een voldoende voorschools aanbod te realiseren van 960 uur voor doelgroeppauters met een indicatie.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Doel van het beleid is om verkleining van achterstanden bij peuters, kleuters en leerlingen (gr 1 en 2) en de kwaliteit en kwantiteit van de voorschoolse educatie te verhogen.

Onderwijsachterstandmiddelen (OA middelen)

Gemeenten ontvangen voor de OAB een decentrale uitkering (DU) in het gemeentefonds. Voor het onderwijskansenbeleid kunnen extra middelen beschikbaar worden gesteld om het aanbod te verhogen.

Onderwijskansenbeleid

Het beleidsplan: Onderwijskansen, ieder kind een goede start en een eerlijke kans. Voor alle kinderen van de gemeente Midden-Drenthe. Samen met het onderwijs en kinderopvang wordt ingezet om achterstanden te voorkomen, signaleren en bestrijden.

VVE

Afkorting: Voor- en vroegschoolse educatie.

Het is een programma dat erop gericht is om onderwijs- of ontwikkelachterstanden bij jonge kinderen tussen de 2½ en 6 jaar te verminderen. Het jonge kind krijgt de kans een betere start te maken aan het begin van de basisschool. Dit kan een positief effect hebben op de verder (school)loopbaan. Dit bestaat uit twee delen:

Voorschoolse educatie

Door kinderopvang worden, aan de hand van een specifieke methodiek, op gestructureerde en samenhangende wijze activiteiten aangeboden voor peuters met een (risico op een) onderwijsachterstand.

Vroegschoolse educatie

Door het basisonderwijs worden, aan de hand van een specifieke methodiek, op gestructureerde en samenhangende wijze activiteiten aangeboden voor kinderen met een (risico op een) onderwijsachterstand in groep 1 en 2 van de basisschool. Het onderwijs ontvangt hiervoor de OAB middelen in de lumpsum.

VVE programma

De programma's richten zich op meerdere ontwikkelingsgebieden; de taalontwikkeling, rekenvaardigheden, motorische – en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Vroegsignalering

Het vroegtijdig opsporen en ondersteunen van kinderen met een (kans op een) taal en/of ontwikkelachterstand

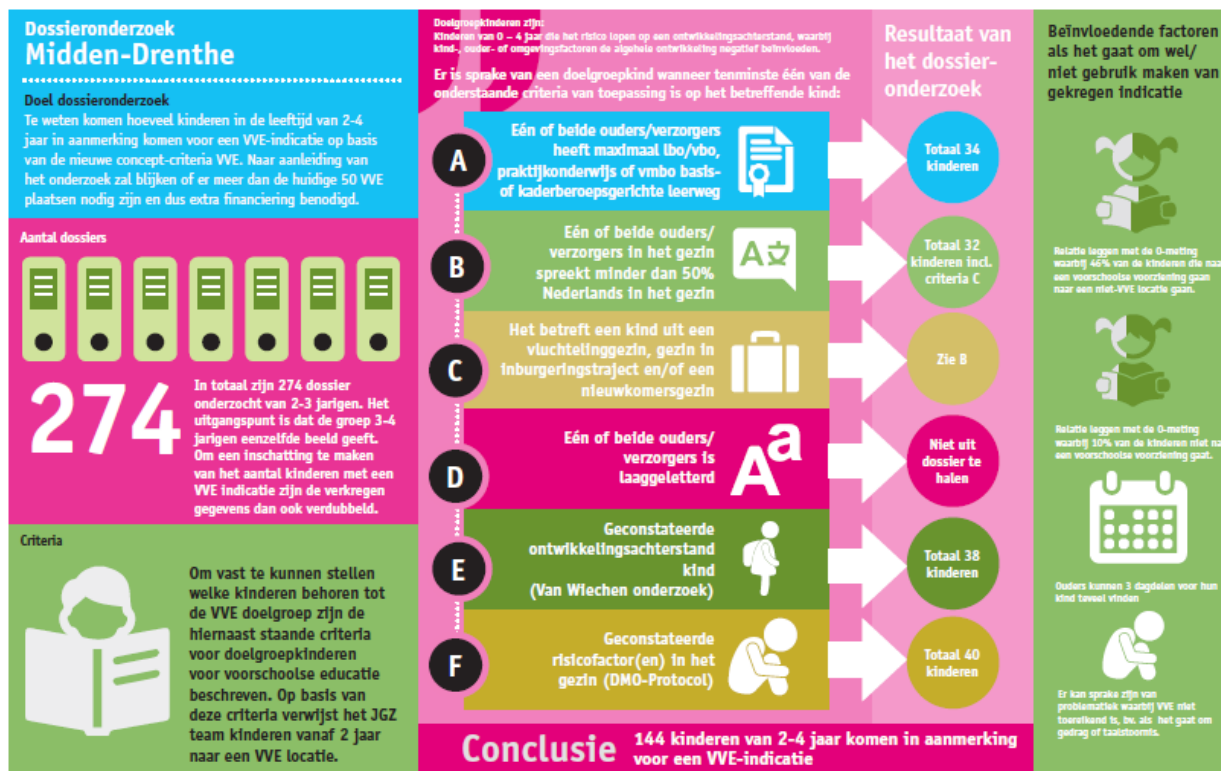
PM-ers en IB-ers

Pedagogisch medewerkers en intern begeleiders

Bijlage 1

Herkomst taak	Taakomschrijving
Kwaliteitsimpuls regulier peuterspeelzaalwerk	Inventarisatie aantal vrijwilligers per groep, aantal peuters per groep, leidsterkind ratio en beroepskrachten met gevraagde opleidingseisen
	Indien inventarisatie daar aanleiding voor geeft: zorgen dat peuterspeelzalen aan alle nieuwe eisen voldoen, dus: • leidster kind ratio 1 op 8 • maximaal 16 peuters op 1 groep • iedere groep minimaal 1 beroepskracht met PW opleiding of equivalent
	Subsidiestromen regulier peuterspeelzaalwerk inzichtelijk krijgen en indien nodig de verordening aanpassen zodat nieuwe eisen als voorwaarde erin staan
	Afspraken maken met GGD over toezicht met een onderscheid toetsen van landelijke kwaliteitseisen en extra door de gemeente gestelde eisen
Dekkend hoogwaardig aanbod voorschoolse educatie	Besluit over wie behoort tot de doelgroep
	Realiseren van voldoende VVE plaatsen
	Aanpassen ouderbijdrage voor ouders doelgroepkinderen peuterspeelzalen (moest voor 01-11-2009)
	Zorgen dat uitvoering VVE volgens nieuwe kwaliteitseisen voldoet (AMvB volgt voorjaar 2010). Het gaat om: • twee beroepskrachten op 1 groep • nascholing • gebruik integrale programma's • aanbod van 4 dagdelen of 10 uur
	Inspanningsverplichting bereik doelgroepkinderen door goede toeleiding
	Maken van afspraken met bestuurlijke partners over overdracht en doorgaande leerlijn
Toezicht en handhaving	Peuterspeelzalen en kindercentra op de hoogte brengen van nieuwe regels rond toezicht en handhaving voor regulier peuterspeelzaalwerk en VVE
	Afspraken maken met GGD over toezicht
	Verslag opstellen van uitkomsten toezicht aan gemeenteraad en Minister
	Registreren van alle peuterspeelzalen en kinderdagverblijven en opnemen of ze VVE aanbieden
Jaarlijks verplicht overleg	Overleg voeren en verplichte afspraken maken met bestuurlijke partners over doelgroepbepaling, toeleiding, doorgaande leerlijn, overdracht en resultaten vroegschoolse educatie

Bijlage 2

Voorschoolse voorzieningen Midden-Drenthe

GGD Drenthe

Voorschoolse voorzieningen Midden-Drenthe

GGD Drenthe

(© Pixabay)

Opening BoekStart in kinderopvang Midden-Drenthe

30 januari 2019 om 10:22 uur

Beilen - Op 7 februari openen vijftien BoekStartlocaties in de verschillende kinderopvangorganisaties binnen de gemeente Midden-Drenthe.

Die dag bezoeken de wethouders Dennis Bouwman en Erjen Derks vier integrale kindcentra (IKC's). Ook Annelies Bakelaar van Biblionet Drenthe, Albert Velthuis van CKC Drenthe en Koos van Riezen van Kits Primair nemen deel aan het bezoek.

Samenwerking

Na het bezoek aan de locaties ondertekenen alle betrokken partijen de samenwerkingsovereenkomst in de bibliotheek van Beilen. Een goed gevulde boekenkast, een BoekStart leeshoek, pedagogisch medewerkers die op inspirerende en interactieve wijze kunnen voorlezen en een nauwe samenwerking met de bibliotheek. Dat is waar de betrokken partijen voor tekenen.

Boekstart in de kinderopvang

Het project wordt uitgevoerd door de bibliotheken in Midden-Drenthe in samenwerking met de gemeente Midden-Drenthe, CKC Drenthe en Kits Primair. De stichting Kunst van Lezen verstrekt subsidie voor het project. BoekStart in de kinderopvang is een landelijk concept met als doel een voorleescultuur binnen de kinderopvang te laten ontstaan. Kinderen die als baby al worden voorgelezen, zijn later beter in taal.

De bibliotheken Midden-Drenthe zullen de BoekStart-activiteiten ondersteunen door het beschikbaar stellen van boekencollecties. Ook leiden zij voorleescoördinatoren op die de voorleesactiviteiten kunnen ondersteunen.

Voortgang, vormgeving en effecten van de invoering van 960 uur voorschoolse educatie

Monitor Implementatie GOAB 2019: resultaten gemeenten

Het onderzoek

De Monitor Implementatie en besteding GOAB valt uiteen in twee onderzoeksdelen, te weten: 1) implementatieonderzoek en 2) bestedingsonderzoek. Deze infographic heeft betrekking op het implementatieonderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

In de periode 2019-2021 worden twee metingen gedaan. In deze infographic wordt verslag gedaan van de eerste meting.

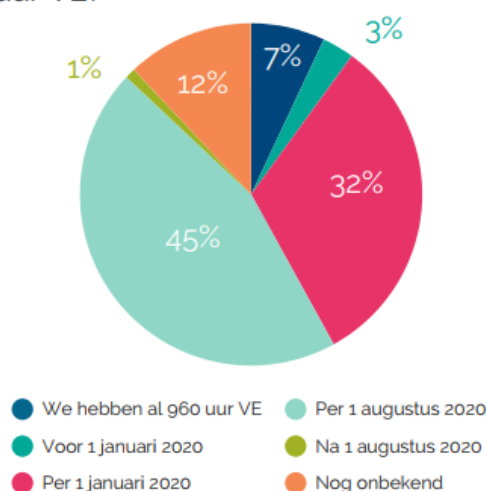
Er zijn twee vragenlijsten uitgezet, onder gemeenten en kinderopvangaanbieders. Deze infographic presenteert de resultaten van de gemeenten.

De vragenlijst is ingevuld door 269 gemeenten.

Stand van zaken

Per wanneer biedt de gemeente 960 uur VE?

Door gemeente gezette stappen:

☒ 92% Samen met de VE-aanbieders mogelijke varianten van 960 uur VE in beeld brengen.	☒ 42% Aanpassing van subsidieregeling / nadere beleidsregel.
☒ 69% Doorberkenen van kosten van verschillende varianten 960 uur VE	☒ 32% Collegebesluit, evt. raadsbesluit.
☒ 65% Samen met VE-aanbieders mogelijke varianten voor niet-doelgroeppeuters in beeld brengen.	☒ 26% Zicht krijgen op de wensen en behoeften van ouders t.a.v. het aanbod.
☒ 62% Zicht krijgen op wenselijke varianten vanuit pedagogische visie van de aanbieders.	☒ 18% Draaien van pilot(s) voor de uitvoering van 960 uur VE.

Knelpunten en oplossingen

Drie meest genoemde knelpunten:

- 1 Nadelige effecten voor ouders en/of kinderen, bijvoorbeeld hoger kosten of minder prettige tijden
- 2 Tekort aan pedagogisch medewerkers
- 3 Tekort aan beroepskrachten VE (VE-geschoold en 3F taalniveau)

Meest gekozen oplossingen:

- Intensiveren overleg tussen de gemeente en VE-aanbieders
- Ontwerpen van een nieuwe subsidieregeling en -voorwaarden voor VE
- Bieden van meer ruimte voor maatwerk en variatie in aanbod door VE-aanbieders
- Inhuren van externe expertise

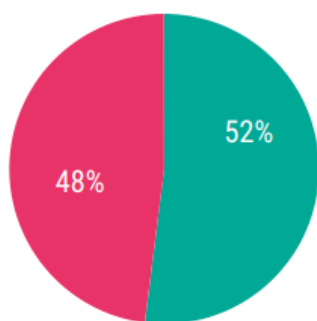
Vormgeving 960 uur VE

	Gemiddelde bij doelgroeppeuters		Gemiddelde bij reguliere peuters	
	Oude situatie	Nieuwe situatie	Oude situatie	Nieuwe situatie
Aantal weken per jaar	40.4	40.8	40.4	40.8
Aantal dagdelen per week	3.5	3.9	2.1	2.3
Aantal uren per dagdeel (ochtend)	3.1	4	3.1	3.9
Aantal uren per dagdeel (middag)	2.6	3.9	2.6	3.8

Er is ten opzichte van de oude situatie vooral verandering te zien in het aantal uur per dagdeel dat VE wordt aangeboden. Dit stijgt zowel in de ochtend als in de middag voor zowel de doelgroep- als de reguliere peuters. Ook werd er in de oude situatie nog in 40% van de gemeenten met 3 jaar gestart; terwijl in de nieuwe situatie wordt gestart op 2 of 2,5 jarige leeftijd.

Gelijktijdige kwaliteitsverbetering

Verbetering is vooral gericht op:

- 1 De doorgaande lijn naar basisonderwijs
- 2 Resultaatafspraken met betrokken partijen
- 3 Partnerschap met ouders

- Tegelijk met de urenuitbreiding wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering bij VE
- Geen gelijktijdige kwaliteitsverbetering

Verwachte effecten 960 uur VE

90% De kosten voor VE stijgen voor de gemeente.

53% De kosten voor ouders van doelgroeppeuters stijgen.

73% De ontwikkeling van de doelgroeppeuters wordt versterkt.

51% De kosten voor ouders van reguliere peuters stijgen.

55% De kosten voor VE stijgen voor VE-aanbieders.